

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 1

**Protokół z kontroli kompleksowej
Domu Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży
niepełnosprawnych intelektualnie
ul. Dr T. Nowickiego 1, 19-200 Grajewo**

Białystok – kwiecień - 2013r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Domu Pomocy Społecznej w Grajewie, ul. Dr T. Nowickiego 1, 19-200 Grajewo, przeprowadzonej w dniach 08-10 kwietnia 2013 r.

Dom Pomocy Społecznej w Grajewie prowadzony jest przez powiat grajewski. Starosta Grajewski posiada zezwolenie Wojewody Podlaskiego Nr PS.MN.V.90130-6/08 z dnia 17.12.2008r. na prowadzenie Domu na czas nieokreślony na 39 miejsc.

Adres Domu: ul. Dr T. Nowickiego 1, 19-200 Grajewo. Dom przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (chłopcy) – 39 miejsc. Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej jest Pani Ewa Odolecka.

Kontrolę przeprowadziły – Ewa Feszler – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku - kierownik zespołu kontrolującego, Mieczysław Nartowicz - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 1 z dnia 05 kwietnia br., (PS-V.431.17.2013.MN) wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot kontroli:

Przestrzeganie standardu świadczonych usług oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od dnia 01.04.2012 r. do dnia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Poziom świadczonych usług bytowych określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964).

A) w zakresie usług bytowych

(Akta sprawy nr 1)

Dom Pomocy Społecznej w Grajewie mieści się w dwukondygnacyjnym budynku bez barier architektonicznych. Przed wejściem do budynku wykonany jest podjazd. W budynku nie ma windy, jednakże, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 b rozporządzenia. w sprawie domów pomocy społecznej, w domach pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej zalecana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Teren wokół Domu jest zagospodarowany. Z przodu budynku zasadzone są kwiaty i krzewy ozdobne, wykonana jest altanka. Główna alejka wyłożona jest polbrukiem. Z tyłu budynku znajduje się teren, który po zagospodarowaniu wykorzystywany będzie jako miejsce do rekreacji i do zabawy dla dzieci. W budynku zainstalowane są wymagane systemy tj. system alarmowo-przeciwpożarowy i przyzywowo-alarmowy. W trzecim dniu kontroli system był wyłączony w związku z jego konserwacją.

Poza budynkiem głównym, na posesji Domu znajdują się dodatkowo dwa wolnostojące budynki. Teren przed budynkami wyłożony został polbrukiem. W jednym budynku prowadzone są zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, klasy życia oraz terapia zajęciowa. Wejście do klas pozbawione jest barier architektonicznych. Schody prowadzą na I pierwsze piętro, gdzie zlokalizowana jest terapia zajęciowa. Jednakże, zajęcia z terapii zajęciowej prowadzone są również w budynku głównym Domu. W drugim budynku zlokalizowane są pokoje administracyjne i pralnia.

B) w zakresie wymaganych pomieszczeń:

W głównym budynku Domu znajdują się następujące pomieszczenia:

NA PARTERZE:

a) pokoje mieszkalne:

- 2 pokoje czteroosobowe o pow. 24,66 m² i 23,69 m²,
- 3 pokoje trzyosobowe o pow. odpowiednio 17, 72 m², 18,00 m², 18,03 m²,

b) 2 pokoje dziennego pobytu, w tym jeden połączony z kuchenką pomocniczą,

c) gabinet medycznej pomocy doraźnej,

d) 3 łazienki wyposażone łącznie w 2 wanny w tym jedna dostępną z trzech stron, 1 prysznic, 4 sedesy oraz 4 umywalki,

e) toaleta dla personelu wyposażone w sedes i umywalkę,

f) pokój dyrektora.

NA PÓŁPIĘTRZE:

a) sala do rehabilitacji; przy wejściu do sali prowadzą schody. Pracownicy w sytuacji, gdy na zajęcia zawożą chłopców na wózku, posługują się transporterem schodowym.

b) łazienka wyposażona w sedes, umywalkę i prysznic.

NA I PIĘTRZE:

a) pokoje mieszkalne:

- 1 pokój czteroosobowy o pow. 24,45 m²,
- 6 pokoi trzyosobowych o pow. 18,09 m², 18,04 m², 18,39 m², 18,66 m², 18,17 m², 18,17 m²,

b) pokój dziennego pobytu,

c) jadalnia połączona z aneksem kuchennym służącym jako kuchenka pomocnicza dla mieszkańców,

d) 2 łazienki wyposażone łącznie w 2 wanny, 2 prysznice, 6 sedesów, 5 umywalk,

e) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia zlokalizowane jest wspólnie z łazienką mieszczącą się na I piętrze. W łazience tej dodatkowo ustawiona jest pralka automatyczna, miski, suszarka do bielizny. (Jedna łazienka była nie czynna ze względu na prowadzony remont po awarii instalacji wodnej).

W budynku w którym prowadzone są zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, terapia zajęciowa znajdują się następujące pomieszczenia:

NA PARTERZE:

- a) sale do prowadzenia zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Na I PIĘTRZE:

- a) kuchenka pomocnicza,
- b) 3 sale do terapii zajęciowej,
- c) łazienka, wyposażona w wannę, sedes, umywalkę,
- d) WC, wyposażone w sedes i umywalkę,
- e) pokój gościnny.

W Domu nie ma palarni, gdyż żaden z mieszkańców nie pali. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 2 h rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej palarnia jest wymagana, jeżeli wśród mieszkańców są osoby palące. W Domu nie ma również kaplicy. W ramach wymaganych standardów Dom powinien zapewnić mieszkańcom miejsce kultu religijnego, zgodne z wyznaniem, jeżeli nie ma on możliwości uczestniczenia w nabożeństwach poza Domem. W przypadku kontrolowanego Domu w jego sąsiedztwie jest kościół katolicki, do którego mieszkańcy uczęszczają na msze świętą i inne nabożeństwa roku liturgicznego.

Dom posiada zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej infrastrukturę dzienną.

C) pokoje mieszkalne spełniają warunki

Wszystkie pokoje mieszkalne spełniają wymagane normy w zakresie powierzchni, tj. pokój jednoosobowy nie mniej niż 9 m² na osobę, a pokój wieloosobowy nie mniej niż 6 m² na osobę. Pokoje wieloosobowe przeznaczone są dla nie więcej niż 3 osób, w przypadku osób leżących pokoje przeznaczone są dla nie więcej niż 4 osób. Wszystkie pokoje wyposażone są zgodnie z obowiązującym standardem tj. w łóżko, szafę, stół, krzesła w ilości odpowiedniej do liczby osób zamieszkujących w pokoju, szafkę nocną. Liczba wyprowadzeń elektrycznych dostosowana jest do liczby osób przebywających w pokojach. Ponadto, wyprowadzenia elektryczne zabezpieczone są przed dostępem dzieci.

Należy stwierdzić, że pokoje mieszkalne oraz inne pomieszczenia Domu są przytulne, estetycznie urządzone i tworzą namiastkę domu rodzinnego.

D) w zakresie warunków sanitarnych

Dom spełnia wymagane standardy w zakresie warunków sanitarnych tj. liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet – przez nie więcej niż cztery osobowy. Dla 39 mieszkańców zapewnione są 4 wanny i 4 prysznice oraz 10

sedesów. Przy wszystkich urządzeniach sanitarnych zamontowane są uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

E) w zakresie czystości pomieszczeń

Wszystkie pomieszczenia Domu, w tym pokoje mieszkalne są czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie. Wolne od nieprzyjemnych zapachów.

F) w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków

(Akta sprawy Nr 2)

Dom zapewnia mieszkańcom, zgodnie z obowiązującymi przepisami 4 posiłki dziennie oraz 4 godzinną przerwę między posiłkami. Posiłki wydawane są w następujących godzinach:

- śniadanie – 7³⁰-9³⁰
- obiad – 12³⁰-14³⁰
- podwieczorek 16⁰⁰
- kolacja 18⁰⁰-20⁰⁰

Informacja dotycząca czasu wydawania i spożywania posiłków wywieszona jest na tablicy ogłoszeń na parterze. Czas wydawania dla każdego posiłku wynosi 2 godziny. Ostatni posiłek wydawany jest nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰.

Mieszkańcy mają zapewniony wybór zestawu posiłków. Jadłospisy układane są dekadowo. Na podstawie przeanalizowanego jadłospisu za miesiąc wrzesień 2012 r. oraz luty i marzec 2013r. ustalono, że wybór zestawu posiłków był zachowany. Zgodnie ze wskazaniami lekarza przygotowywane są diety. W dniu kontroli 33 osób miało zalecony posiłek dietetyczny, z tego 1 posiłek przygotowano wg. diety cukrzycowej; 31 posiłków wg. diety lekkostrawnej i 1 posiłek wg. diety bezsolnej.

Mieszkańcy spożywają posiłki na stolówce na I piętrze, w razie potrzeby są karmieni. Na dzień kontroli karmienia wymagało 12 osób oraz 5 osób wymagało pomocy przy spożywaniu posiłków.

Dom zapewnia mieszkańcom całodobowy dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napoi. W kuchence pomocniczej dostępne były produkty - chleb, dżem, owoce, soki, z których mieszkańcy mogą skorzystać w ciągu dnia. Ze względu na stan zdrowia mieszkańców kanapki i ciepłe napoje pomagają przygotowywać im pracownicy.

Dom jest pod stałym nadzorem Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku. W okresie objętym kontrolą pracownicy PPWIS w Białymstoku przeprowadzili w dniu 14.04.2012 r. kontrolę kompleksową w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia. W trakcie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono – protokół Nr HŻ/45/2012.

G) w zakresie odzieży i obuwia

Mieszkańcy kupują odzież i obuwie z własnych środków, a w przypadku, gdyby mieszkani nie posiadała własnej odzieży i obuwia oraz możliwości jej zakupu z własnych środków, Dom zapewnia odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, w ilości określonej rozporządzeniem, dostosowane do potrzeb oraz pory roku, w tym: odzież całodzienną – co najmniej dwa zestawy, odzież zewnętrzną: płaszcz lub kurtkę - co najmniej jeden zestaw, bieliznę dzienną – co najmniej 4 komplety, co najmniej jedną parę obuwia oraz kapcie. W trakcie wizytacji pokoi mieszkalnych ustalono, że bielizna, odzież wierzchnia i zewnętrzna mieszkańców, obuwie znajdują się w szafach ubraniowych w pokojach mieszkalnych w ilości zestawów odzieży, obuwia, bielizny, dostosowanych do pory roku i potrzeb. Ubrania były czyste, niezniszczone, starannie poukładane. W Domu jest 5 osób leżących, odzież i obuwie dla tych osób dostosowana jest do potrzeb wynikających z ich stanu zdrowia. W okresie IV-XII 2012 r. Dom zakupił mieszkańcom 2 pary obuwia dziecięcego, spodnie, dres, kurtkę dziecięcą, 3 pary kapci oraz parę rękawic. W bieżącym roku jeszcze nic nie było zakupywane. Odzież i obuwie mieszkańcy otrzymują również w ramach darowizn. W okresie objętym kontrolą mieszkańcy otrzymali: 17 par slip, 39 par skarpet, 5 szt. spodni dresowych oraz 13 koszulek typu T-shirt.

Ubrania mieszkańców prane są w pralni Domu. Brudne rzeczy do pralni zbierają pokojowe, a następnie je przynoszą i rozkładają w szafach mieszkańców. Ze względu na stan zdrowia i wiek mieszkańcy nie robią samodzielnie drobnych praniek.

W trakcie kontroli nie stwierdzono braków w zakresie zaopatrywania mieszkańców w wymagane liczby zestawów odzieży i obuwia, dostosowane do pory roku.

H) w zakresie pomocy w utrzymaniu higieny osobistej

Mieszkańcy mają zapewnioną pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz środki czystości i higieniczne. Usługi w tym zakresie świadczą pokojowe, opiekunowie i pielęgniarki. Dom zapewnia mieszkańcom środki czystości i higieniczne oraz oni sami z własnych środków kupują środki czystości i przybory toaletowe min. mydła, szampony, papier toaletowy, przybory do golenia. Pomoc w zakupach świadczą pracownicy I kontaktu.

W okresie objętym kontrolą Dom zakupił mieszkańcom następujące środki czystości i środki higieniczne: w 2012 r. w miesiącach kwiecień - grudzień: mydło w płynie 5L – 24 szt., szampon do włosów (1 L) – 162 szt., pasta do zębów – 178 szt., szczoteczki do zębów – 19 szt., mydło w kostce - 18 szt., chusteczki jednorazowe – 10 opakowań. W roku bieżącym zakupiono: mydło w płynie 5L - 9 szt., szampon do włosów 1L – 20 szt. oraz 20 szt. pasty do zębów.

Środki czystości i higieny znajdują się w łazienkach przy pokojach mieszkalnych. Ręczniki wiszą w łazienkach na wieszakach. W trakcie kontroli nie stwierdzono, by mieszkańcom brakowało środków czystości i higienicznych. Włosy mieszkańcom strzygą pracownicy.

I) w zakresie realizacji usług opiekuńczych i wspomagających (Akta sprawy Nr 2)

Na dzień kontroli w Domu przebywało 38 mieszkańców w wieku od 6 do 37 lat. Główne schorzenia mieszkańców to: epilepsja, encefalopatia, mózgowe porażenie dziecięce, wady serca. Wśród mieszkańców jest 27 osób ubezwłasnowolnionych całkowicie, w stosunku do jednej osoby toczy się postępowanie o ubezwłasnowolnienie. Ponadto, opiekunów ma ustanowionych 3 małoletnich chłopców, a 2 chłopców jest pod opieką rodziców.

Wśród dzieci, całkowitej pomocy przy wykonywaniu czynności życia codziennego wymaga 20 chłopców, a 10 mieszkańców wymaga wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Tylko 8 mieszkańców jest samodzielnych, jednak i te osoby wymagają wsparcia i nadzoru w codziennym funkcjonowaniu. Pięciu mieszkańców jest całkowicie leżących. Wszystkie osoby leżące są wysadzane na wózki, natomiast samodzielnie wózkami ortopedycznymi porusza się 3 dzieci. Dwóch chłopców porusza się przy pomocy sprzętu ortopedycznego - balkonika i kul.

Dom stwarza mieszkańcom możliwość udziału w zorganizowanych zajęciach terapeutycznych w ramach których prowadzone są zajęcia plastyczne, muzyczne oraz elementy zajęć teatralnych i biblioterapii. Zajęcia z mieszkańcami prowadzi instruktor terapii zajęciowej, który zatrudniony jest na ½ etatu od marca 2013r. Zajęcia prowadzone są popołudniami, uczestniczy w nich stale 6-7 chłopców. Dwóch mieszkańców uczestniczy w warsztatach terapii zajęciowej w Grajewie przy Stowarzyszeniu Wspierania Inicjatyw Społecznych na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Ponadto, prowadzone są gry i zabawy stolikowe oraz zajęcia na świeżym powietrzu dostosowane do możliwości chłopców. Głównym celem prowadzonych zajęć jest utrzymanie aktywności mieszkańców na dotychczasowym poziomie, pobudzanie i rozwijanie umiejętności i zainteresowań.

Wśród mieszkańców tylko jeden chłopiec samodzielnie czyta, pozostali mieszkańcy wraz z pracownikami oglądają książki i kolorowe gazety. Sami chłopcy nie korzystają z biblioteki. W Domu prenumerowany jest 1 egz. Świerszczyka.

W ramach organizacji czasu wolnego mieszkańcy uczestniczą w imprezach kulturalno-oświatowych organizowanych na terenie Domu oraz w innych Domach w województwie. Wyjeżdżają na przeglądy oraz konkursy do innych placówek.

Instruktor terapii zajęciowej opracował roczny plan zajęć terapeutycznych oraz indywidualne plany terapii zajęciowej, które zawierają opis stanu psychofizycznego mieszkańca; cele psychiczne, fizyczne, społeczne oraz sposób realizacji założonych celów.

Po przeanalizowaniu 70 % indywidualnych planów terapii ustalono, że zaplanowane do pracy cele są adekwatne do opisanej sytuacji mieszkańca. Wszystkie założone cele zarówno psychiczne, fizyczne oraz społeczne są zróżnicowane i dostosowane do potrzeb mieszkańca i ich możliwości psychofizycznych. Uwzględniają wszystkie metody i formy pracy z mieszkańcami, które realizowane są w Domu. Po pół rocznym okresie powyższe plany zostaną modyfikowane.

W Domu przygotowywane i obchodzone są święta roczne i okolicznościowe. Szczególnie uroczystości obchodzone są Święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Mieszkańcy wspólnie z pracownikami uczestniczą w wigilii i śniadaniu wielkanocnym. W br. na święta do rodziny wyjechało 4 chłopców.

Dom umożliwia mieszkańcom zaspokojenie potrzeb religijnych. W sąsiedztwie Domu znajduje się kościół katolicki, do którego chłopcy wraz z pracownikami uczęszczają na msze św., rekolekcje i inne nabożeństwa okolicznościowe. Zmarłym mieszkańcom Dom zapewnia sprawienie pogrzebu zgodnie z wolą zmarłego. W 2012 r. zmarł jeden mieszkaniec, pogrzebem zajęła się rodzina. Dom nie ma na cmentarzu grobów byłych mieszkańców.

Przepisy prawne dotyczące domów pomocy społecznej znajdują się w gabinecie Dyrektora Domu. Przepisy były aktualne. Rodziny, które potrzebują pomocy w interpretacji przepisów zgłaszają się do Dyrektora Domu lub pracownika socjalnego.

Dom zapewnia bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Swoje dochody posiadają wszyscy pełnoletni mieszkańcy, środki te pochodzą ze świadczeń z pomocy społecznej i rent. Własnych dochodów nie posiadają chłopcy niepełnoletni, tj. 5 chłopców poza jednym, który otrzymuje rentę rodzinną. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych (27 osób) opiekunowie upoważnili pracownika I kontaktu do dysponowania środkami swojego podopiecznego lub sami dysponują tymi środkami. Oświadczenie znajduje się w aktach mieszkańca. Samodzielnie swoimi środkami dysponuje 5 mieszkańców. W stosunku do jednego mieszkańca toczy się postępowanie o ubezwłasnowolnienie. Oszczędności mieszkańcy mają zdeponowane na książeczkach oszczędnościowych. Jeżeli chcą pobrać pieniądze wówczas idą z pracownikiem socjalnym do banku i samodzielnie pobierają środki. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych upoważnienie do pobierania środków z książeczki posiada pracownik socjalny i dyrektor. Pobrane pieniądze przekazywane są pracownikowi I kontaktu, który robi mieszkańcowi zakupy z których rozlicza się na podstawie paragonów. Paragony przedstawia pracownikowi socjalnemu, który prowadzi indywidualną ewidencję przychodów i rozchodów dla każdego mieszkańca.

Zasady postępowania z depozytami określił Dyrektor w załączniku do Zarządzenia Nr 7/08 z dnia 25 września 2008 r. w sprawie przechowywania i udzielania pomocy w dysponowaniu środkami depozytowymi mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Grajewie.

Na dzień kontroli żaden z mieszkańców nie miał zdeponowanych rzeczy wartościowych.

Mieszkańcy mają zapewniony regularny kontakt z Dyrektorem. Zgodnie z informacją wywieszoną na tablicy ogłoszeń, Dyrektor w sprawie skarg i wniosków przyjmuje w każdy wtorek i czwartek w godzinach 10³⁰-11³⁰. W okresie objętym kontrolą nie zarejestrowano żadnych skarg i wniosków.

Dom posiada wymagany wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego tj. 0,6. Szczegółowe informacje zawarte są w części III na stronach 13-14.

Zgodnie z wymaganymi standardami, Dom zapewnia mieszkańcom kontakt z psychologiem z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Grajewie. Dyrektor kontaktował się z psychologiem w zakresie: zdiagnozowania mieszkańca, wydania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wydania orzeczenia dot. kształcenia specjalnego.

Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców świadczą opiekunowie kwalifikowani w dps, młodszy opiekun, opiekun, starsze pokojowe i pokojowa. Opiekunowie i pielęgniarki pracują w następujących godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰, 14⁰⁰-22⁰⁰, 22⁰⁰-6⁰⁰, pokojowe pracują w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰, 14⁰⁰-22⁰⁰. Jedna pielęgniarka pracuje codziennie w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰.

Zgodnie z grafikiem na dzień 8 kwietnia br. obsada na poszczególnych zmianach przedstawiała się następująco:

- w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰ - 2 pielęgniarki, 2 pokojowe, 4 opiekunów, (stażystka),
- w godzinach 14⁰⁰-22⁰⁰ – 2 pielęgniarki, w tym jedna stażystka, 2 opiekunki, 1 pokojowy,
- w godzinach 22⁰⁰-6⁰⁰ w grafiku były zaplanowane pielęgniarka i opiekunka

Ponadto, z mieszkańcami pracują: instruktor terapii zajęciowej zatrudniony na 1/2 etatu, zajęcia prowadzi 3 razy w tygodniu (poniedziałek, wtorek, czwartek) w godzinach od 16⁰⁰-20⁰⁰ oraz w soboty w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰; technik fizjoterapii w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰, pracownik socjalny w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰.

Pracownik socjalny, zatrudniony jest zgodnie z obowiązującymi standardami, według których na stu mieszkańców powinno być zatrudnionych nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Do zadań pracownika socjalnego należy m. in. sporządzanie aktualizacji wywiadów środowiskowych.

Obsada personelu na poszczególnych zespołach i w poszczególnych porach doby dostosowana jest do potrzeb mieszkańców i ich stanu zdrowia.

Pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje i umiejętności poprzez udział w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych. Na każdy rok kalendarzowy opracowany jest plan szkoleń wewnętrznych. Po przeanalizowaniu tematów zaplanowanych szkoleń należy stwierdzić, że dotyczą one zarówno opieki zdrowotnej nad mieszkańcami jak również praw mieszkańców i metod pracy. Ze szkoleń prowadzona jest dokumentacja w formie konspektów, w których wypunktowane są omawiane zagadnienia oraz imienna lista obecności. Ustalono, że poza 5 osobami z zespołu terapeutyczno-opiekuńczego wszyscy pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego zostali przeszkoleni w 2012 roku w zakresie praw mieszkańców i metod pracy z mieszkańcami. Zgodnie z planem szkoleń na 2013 rok, tych 5 pracowników zespołu terapeutycznego zostanie z praw mieszkańców przeszkolonych w kwietniu br.

(Akta sprawy nr 3)

Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia. w sprawie domów pomocy społecznej wszyscy pracownicy zespołu terapeutyczno- opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańców, kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcem.

K) w zakresie możliwości korzystania ze świadczeń zdrowotnych, określonych w art. 58 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.)

Dom zapewnia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Wszyscy mieszkańcy, zgłoszeni są do lekarza pierwszego kontaktu Pani Marii Jolanty Ginel-Poboża w Grajewie z NZOZ „Praktyka Lekarza Rodzinnego” ul. Krasickiego 4 oraz pielęgniarki poz Pani Barbary Sarnackiej. Lekarz przychodzi do Domu w ramach wizyt lekarskich. Kieruje mieszkańców do poradni specjalistycznych, wypisuje leki oraz zleca podstawowe badania. Do poradni specjalistycznych mieszkańcy zawożeni są samochodem Domu (Ford Transit 9-osobowy). W sytuacjach nagłych lub zagrożenia zdrowia i życia wzywane jest pogotowie. W zależności od stanu zdrowia, mieszkańcy są badani w gabinecie medycznej pomocy doraźnej lub pokoju mieszkalnym. Pielęgniarka środowiskowa przychodzi do Domu i pobiera m. in. materiał do badań diagnostycznych lub dzieci zawożeni są do laboratorium w Grajewie, wykonuje szczepienia zgodnie z kalendarzem szczepień, a w 2012 r. zaszczepiła wszystkich mieszkańców przeciwko wirusowi grypy.

W Domu prowadzona jest dokumentacja odnotowująca wszystkie przeprowadzone badania, wizyty domowe oraz książka raportów, którą prowadzą pielęgniarki. W książce raportów odnotowywane są zachowania mieszkańców, stan zdrowia, ataki epileptyczne oraz wezwania karetki pogotowia. W okresie objętym kontrolą pogotowie było wzywane 13 razy.

Połowa mieszkańców (18 osób) objęta jest opieką lekarza psychiatry, tj. 17 osób jest pod stałą opieką lekarza psychiatry z poradni zdrowia psychicznego przy szpitalu w Grajewie, jeden chłopiec jest pod opieką NZOZ Poradni Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Łomży.

Wszyscy mieszkańcy raz w roku oceniani są wg. skali Barthla a nowoprzyjęty mieszkaniec oceniony jest po przyjęciu do Domu. Na dzień kontroli wg. ww. skali w przedziale od 0 do 40 pkt sklasyfikowanych było 20 mieszkańców w tym 5 osób leżących. Żaden z powyższych mieszkańców ma zleceń lekarskich które świadczone są w ramach opieki długoterminowej. Zlecenia na pieluchomajtki realizowane są w stosunku do 22 osób.

W okresie objętym kontrolą 12 mieszkańców miało zlecone specjalistyczne zabiegi rehabilitacyjne. Powyższe zabiegi zostały zrealizowane na terenie Domu przez technika fizjoterapii. Ponadto technik fizjoterapii z każdym z mieszkańców prowadzi ćwiczenia ogólnousprawniające. Technik fizjoterapii opracował dla każdego z mieszkańców indywidualne karty usprawniania ruchowego, w których zawarte są również informacje o przeprowadzonych zleconych zabiegach. Co pół roku dokonywana jest ocena realizacji tego planu, która uwzględnia m. in. zdobyte umiejętności i współpraca mieszkańca w zakresie realizacji ćwiczeń.

W 2012r. 12 mieszkańców wyjechało na turnus rehabilitacyjny do Darłowa. W 2013r. złożono 12 wniosków o skierowanie na turnus rehabilitacyjny do Krasnobrodu.

Mieszkańcy w 2012r. i 2013 r. skorzystali z dofinansowania do sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych, tj:

1. Indywidualnie, stosownie do potrzeb i zleceń, zakupiono: w czerwcu 2012 r. – jedną parę butów ortopedycznych, w dniu 23.11.2012 r.- dwa wózki inwalidzki ręczne, w dniu 28.12.2012 r.- matę do hydromasażu, w dniu 03.01.2013 r. – dwa wózki stabilizujące plecy i głowę.
2. Do ogólnego użytku wszystkich mieszkańców zakupiono w dniu 06.03.2012 r. – gruszkę rehabilitacyjną, zestaw „Mega klocki”, tablicę do ćwiczeń manualnych z oporem, rotor zespolony do ćwiczeń górnych i dolnych, Lampę Sollux, dużą piłkę gimnastyczną, dużą piłkę sensoryczną, półwalek, rower magnetyczny.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Dom pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Faktury za leki wystawiane są na Dom, z adnotacją, którego mieszkańca są to leki. Na fakturach jest wyszczególniona kwota ryczałtowa, ta którą ponosi Dom i ta, którą winien uiścić mieszkaniec. Z faktur, pracownik księgowości sporządza 2-3 razy w miesiącu zestawienie imienne, zgodnie z którym kwota, która winien dopłacić mieszkaniec potrącana jest z jego oszczędności.

L) w zakresie usług edukacyjnych

Dom zapewnia mieszkankom pobieranie nauki, uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz uczenie i wychowanie przez doświadczenie życiowe.

W roku szkolnym 2012/2013 obowiązek szkolny realizuje 11 chłopców tj.

- 1 osoba uczy się w I klasie życia,
- 1 osoba uczy się w II klasie życia,
- 1 osoba uczy się w III klasie życia
- 1 osoba uczy się w III klasie zasadniczej szkoły zawodowej,
- 1 osoba uczy się w II klasie życia gimnazjum,
- 2 osoby uczą się w I klasie przysposabiającej do pracy,
- 1 osoba uczy się w III klasie przysposabiającej do pracy,

Trzech chłopców w wieku od 3 do 25 lat upośledzonych w stopniu głębokim uczestniczy w zorganizowanych na terenie Domu zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych tj. jeden zespół 3-osobowy. Orzeczenia o potrzebie kształcenia wydaje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie. Zajęcia w ramach nauki w klasach życia oraz zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze prowadzą nauczyciele Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie. Zajęcia odbywają się w drugim budynku na terenie Domu.

Dom zapewnia mieszkańcom zabawki odpowiednie do ich wieku i sprawności. W pokojach mieszkalnych znajdują się zabawki, którymi bawią się dzieci. Ponadto w salach dziennego pobytu oprócz zabawek znajdują się książki, pomoce dydaktyczne oraz bajki, filmy, puzzle, gry dostosowane do potrzeb mieszkanki i ich sprawności.

II. Przestrzeganie praw mieszkańców oraz dostępności mieszkańców do informacji o swoich prawach, określonych w art. 55 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.).

Prawa i obowiązki mieszkańców Domu zawarte są w § 15 i 16 Regulaminu Organizacyjnego Domu stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 18/62/07 Zarządu Powiatu Grajewskiego z dnia 27.04.2007 r. Nowoprzybyłego mieszkańca zapoznaje z Domem, współmieszkańcami oraz Regulaminem, w tym z prawami i obowiązkami Dyrektor lub pracownik socjalny. Prawa i obowiązki mieszkańców wywieszone są na korytarzu na tablicy informacyjnej.

Zawarte w Regulaminie prawa gwarantują mieszkańcom w szczególności wolność, godność, intymność i poczucie bezpieczeństwa. Uwzględniają rozwój osobowości, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i środowiskiem, korzystanie z wszystkich usług świadczonych przez Dom oraz zapewniają bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych w depozycie.

Teren wokół Domu jest ogrodzony, brama wejściowa zamykana jest w porze nocnej w godzinach 22⁰⁰ – 6⁰⁰. Mieszkańcy bez przeszkód mogą poruszać się po posesji Domu. Ze względu na stan zdrowia, poza teren Domu mieszkańcy zawsze wychodzą z pracownikiem. Na samodzielne

wyjścia stan zdrowia pozwala tylko jednemu mieszkańcowi. Jednakże wychodzi on samodzielnie tylko do szkoły i kościoła.

Pracownicy w kontaktach z mieszkańcami używają zwrotów grzecznościowych oraz zdrobnień. Chłopcy uśmiechem i radością reagowali na kontakty z pracownikami.

Wszystkie sprawy, w tym urzędowe mieszkańców prowadzi pracownik socjalny. Dom zapewnia mieszkańcom prawo do kontaktów z rodziną i osobami bliskimi. Stały, częsty kontakt z rodziną, osobami bliskimi i znajomymi utrzymuje 13 mieszkańców, pozostałe rzadki w tym 3 mieszkańców jest sierotami zupełnymi. Mieszkańcy mają zachowany również telefoniczny kontakt z rodzinami (14 osób). W Domu zamontowany jest aparat (Telefon do Mamy) na kartę z którego mogą korzystać mieszkańcy. Dwóch mieszkańców posiada własny telefon komórkowy. W ciągu roku 4 mieszkańców zabieranych jest na okres świąt i wakacji do domów rodzinnych. Mieszkańcy spotykają się z osobami odwiedzającymi w pokojach mieszkalnych lub w salach dziennego pobytu. W drugim dniu kontroli przyjechali rodzice w odwiedziny do jednego z mieszkańców. W trakcie rozmowy bardzo pozytywnie wypowiadali się o pracownikach i opiece zapewnianej mieszkańcom w Domu. Nie mają żadnych uwag i zastrzeżeń do świadczonej na rzecz ich dzieci pracy i opieki. W trakcie odwiedzin syna zawsze obserwują życzliwość i oddanie w pracy nad niepełnosprawnym synem. W okresie objętym kontrolą nikt korzystał z pokoju gościnnego.

Całą korespondencję Domu listonosz przynosi do administracji. Następnie korespondencję do mieszkańców przynosi pracownik socjalny. Czyta im listy i pomaga pisać, zwłaszcza kartki okolicznościowe do rodzin.

W okresie objętym kontrolą, ze względu na stan psychofizyczny osób przebywających w Domu żadna z osób nie została usamodzielniona. Ze względu na stan zdrowia mieszkańców w Domu nie ma samorządu.

Wszyscy pełnoletni mieszkańcy mają wyrobione dowody osobiste. Mieszkańcy meldowani są na pobyt stały – 32 osoby i pobyt czasowy – 6 osób. Sprawy meldunkowe mieszkańców prowadzi pracownik socjalny. Dom zapewnia osobom posiadającym pełnię praw udział w wyborach. Jednakże w praktyce nie wyrażają oni chęci wzięcia w nich udziału.

III. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Struktura organizacyjna Domu określona jest w § 9 cytowanego wyżej Regulaminu Organizacyjnego. W skład Domu wchodzi następujące Działy:

- 1) Dział Terapeutyczno-Opiekuńczy,
- 2) Dział Administracyjny,
- 3) Dział Obsługi.

Dom przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – 39 miejsc, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w pełnym wymiarze czasu pracy dla tego typu domu wynosi nie mniej niż 0,6 w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Na dzień kontroli w DPS na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 31 osób, z czego 31,5 osób w przeliczeniu na pełne etaty.

W zespole terapeutyczno-opiekuńczym, w skład którego wchodzi wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych były 22 osoby (4 opiekunów kwalifikowanych w domu pomocy społecznej, technik fizjoterapii, pracownik socjalny, 2 starsze pielęgniarki, 4 pielęgniarki, instruktor terapii zajęciowej na 1/2 etatu, starszy opiekun, 3 opiekunów, młodszy opiekun, 4 pokojowe) w przeliczeniu na pełne etaty 21,5.

Ponadto, w Domu usługi na rzecz mieszkańców świadczy 2 stażystów oraz 2 wolontariuszy. Zgodnie z umową nr UmSTAZ/13/0104 o odbywanie stażu przez bezrobotnego z dnia 11.03.2013 r. zawartą pomiędzy Starostą Grajewskim reprezentowanym przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy a Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej w okresie od dnia 12.03.2013 r. do dnia 11.09.2013 r. na stażu w Domu jest opiekun oraz pielęgniarka w okresie od dnia 01.04.2013 r. do dnia 30.09.2013 r. (umowa nr UmSTAZ/13/0145 o odbywanie stażu przez bezrobotnego).

Porozumienia o wykonywanie świadczeń wolontarystycznych zostały zawarte na okres odpowiednio od dnia 15.06.2012 r. do dnia 15.06.2014 r. oraz od dnia 21.01.2013 r. do dnia 21.01.2015 r. Do zadań wolontariuszy należy pomoc pracownikom Domu w bezpośredniej opiece nad mieszkańcem, pomoc mieszkańcom podczas odrabiania lekcji oraz organizowanie czasu wolnego (§ 1 cytowanego Porozumienia).

Według obowiązujących przepisów, przy ustalaniu wskaźnika zatrudnienia uwzględnia się również wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz osoby odbywające służbę zastępczą w domu, jeżeli pracują bezpośrednio z mieszkańcami, przy czym przy wyliczaniu wskaźnika udział tych osób nie może przekroczyć w DPS - 30% ogólnej liczby osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym. Z ogólnej liczby 22 osób zatrudnionych w Domu w zespole terapeutyczno-opiekuńczym 30% stanowi 6 osób.

W dniu kontroli w Domu przebywało 38 mieszkańców, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego dla tej liczby osób wynosi tj. $0,67 = (21,5 + 4) : 38$.

Przy pełnym obłożeniu tj. 39 mieszkańcach Dom również posiada wymagany wskaźnik tj. $0,65 = (21,5 + 4) : 39$

Wymagania kwalifikacyjne pracowników Domu określone są w Załączniku nr 1 do Regulaminu Wynagradzania zatwierdzonego przez Dyrektora z mocą obowiązywania od dnia 1 lipca 2009r. Są one zgodne z wymaganiami określonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18

marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z póź. zm.). W oparciu o przedłożony wykaz pracowników oraz dokumenty potwierdzające kwalifikacje wszystkich pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego ustalono, że wszystkie osoby posiadają kwalifikacje zgodnie z cytowanym rozporządzeniem.

(Akta sprawy nr 4 oraz Załącznik nr 1)

IV. Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów wsparcia mieszkańców, określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964)

Zarządzeniem wewnętrznym nr 2/2013 z dnia 21 marca 2013 roku Dyrektor powołał zespół terapeutyczno-opiekuńczy, w skład którego weszli wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego. Wykaz pracowników zespołu stanowi załącznik nr 1 do ww. Zarządzenia. Zarządzeniem Nr 3/2013 z dnia 03.04.2013r. Dyrektor zmienił powyższe Zarządzenie w zakresie wykazu pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w związku z faktem, że z dniem 01.03.2013r. została zatrudniona w Domu na staż nowa osoba tj. pielęgniarka.

Działania wynikające z planów koordynują pracownicy pierwszego kontaktu. Średnio pracownik pierwszego kontaktu opracowuje dokumentację i prowadzi sprawy 2-3 osób. Z posiedzeń zespołów sporządzana jest dokumentacja w formie protokołów, w których szczegółowo opisano sytuację mieszkańca, zachowania mieszkańca oraz jego potrzeby we wszystkich zakresach.

Po przeanalizowaniu wszystkich protokołów ustalono, że podczas posiedzeń zespołu omówiono plany wszystkich mieszkańców i odniesiono się do całościowego funkcjonowania mieszkańca w Domu. Zaplanowane oddziaływania są zgodne z opisem funkcjonowania mieszkańca, a założone nowe zaproponowane przez zespół cele, są dostosowane do możliwości rozwojowych mieszkańców. W protokołach zwrócono uwagę na fakt, które zajęcia i ćwiczenia proponowane mieszkańcom zyskują ich aprobatę, a których nie chcą wykonywać. Przy opracowywaniu celów powyższe wzięto to pod uwagę.

Indywidualne plany wsparcia opracowane są dla wszystkich mieszkańców. Po przeanalizowaniu dokumentacji zespołu terapeutyczno-opiekuńczego ustalono, że na dokumentację indywidualnego planu wsparcia składa się:

- indywidualny plan terapii,
- indywidualne karty usprawniania mieszkańców,
- zeszyt kontaktów z rodziną, w którym odnotowywane są wizyty osób odwiedzających mieszkańców,

- indywidualny plan wsparcia, który zawiera opis: stan zdrowia, informacje o mieszkańcu, umiejętności dnia codziennego, higiena i toaleta, inne funkcje i umiejętności, komunikacja, motoryka, rozwój intelektualny, zachowanie w towarzystwie, zachowania emocjonalne, zabiegi fizykalne, rehabilitacja i trening, zainteresowania,
- modyfikacja indywidualnego planu wsparcia.

Ze względu na poziom rozwoju psychofizycznego tylko 5 mieszkańców zapoznaje się z planami wsparcia. W pozostałych przypadkach, z planem zapoznali się i wyrazili zgodę na jego realizację pracownicy pierwszego kontaktu oraz opiekunowie prawni.

Po przeanalizowaniu 70 % dokumentacji indywidualnych planów wsparcia ustalono, że opracowane w ramach planu opisy mieszkańca i ich potrzeby są adekwatne do codziennego funkcjonowania mieszkańca. Opis mieszkańca odnosi się do wszystkich sfer jego życia i wskazuje na umiejętności, potrzeby oraz ograniczenia wynikające z choroby. W kolejnych modyfikacjach opisano zmiany, jakie zaszły pod wpływem prowadzonych oddziaływań. W powyższych opisach znajdują się również informacje o zaproponowanych metodach pracy z chłopcami i ich reakcje na proponowane zajęcia. W planach opisano także kontakty mieszkańców z osobami bliskimi i rodzinami. Zapisy w planach są spójne z ustaleniami poczynionymi na posiedzeniach zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie nie przeprowadzało kontroli. W dniu 14 lutym 2012 r. kontrolę przeprowadził Sędzia Sądu Rejonowego w Grajewie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 lutego 1995 r. w sprawie kontroli przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi przybywających w szpitalach psychiatrycznych i domach pomocy społecznej (Dz. U. Nr 23 poz. 128 oraz art. 77 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Przeprowadzona kontrola nie dała podstaw do sformułowania żadnych zaleceń pokontrolnych.

Kontrolę przeprowadziła również w dniu 14.12.2012 r. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarowej. Przedmiotem kontroli było:

- przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych,
- oceny zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej rozwiązań technicznych zastosowanych w obiekcie budowlanym,
- rozpoznawania możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej,
- rozpoznawanie innych miejscowych zagrożeń.

W trakcie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dokonano wpisu do książki kontroli DPS pod pozycją 1/2013.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Grajewie.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Domu Pomocy Społecznej przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Podpisy kontrolujących

1/ Ewa Feszler

2/ Mieczysława Nartowicz

Dyrektor Domu Pomocy Społecznej

W Grajewie

/-/

Ewa Odolecka

Grajewo, 23.04.2013r.

(data i podpis Dyrektora Domu)